

Mandat for redningsledelsene ved Hovedredningssentralen Sør-Norge og Hovedredningssentralen Nord-Norge (HRS)

Reglement | Dato: 13.01.2022

Redningstjenestens organisering, rutiner for samarbeid, ledelse, koordinering, ansvar og oppgaver er beskrevet i organisasjonsplan for redningstjenesten, fastsatt i kgl.res. 6. desember 2019.

Redningsledelsens ansvar og oppgaver skal reguleres i et eget mandat fastsatt av Justis- og beredskapsdepartementet, jf. organisasjonsplan for redningstjenesten, pkt. 2-3, fjerde ledd.

Følgende mandat utdyper organisasjonsplan for redningstjenesten når det gjelder redningsledelsene ved henholdsvis Hovedredningssentralen avdeling Sør-Norge og Hovedredningssentralen avdeling Nord-Norge.

1. Representanter i redningsledelsen ved Hovedredningssentralen

1.1. Hovedredningssentralen (HRS) er den sentrale offentlige virksomhet for ledelse og koordinering av redningsaksjoner i Norge. HRS er underlagt Justis- og beredskapsdepartementet. HRS består av en avdeling for Sør-Norge (HRS SN) og en avdeling for Nord-Norge (HRS NN). Ved hver av de to avdelingene finnes det en redningsledelse sammensatt av sentrale samvirkepartnere og med politimestrene med ansvar for Sola og Bodø som ledere:

- Avinor
- Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap
- Forsvaret
- Frivillige Organisasjoners Redningsfaglige Forum
- Helsedirektoratet
- Kystverket
- Luftfartstilsynet
- Nasjonal kommunikasjonsmyndighet
- Redningsselskapet
- Sjøfartsdirektoratet
- Telenor Kystradio
- Politidirektoratet

2. Redningsledelsen

2.1. Det enkelte medlem av redningsledelsen skal, med sin fagkunnskap og fullmakter, bidra til å ivareta redningstjenestens mål om å redde mennesker fra død eller skade som følge av akutte ulykkes- eller faresituasjoner. Medlemmene i redningsledelsen må ha inngående forståelse for prinsippene som gjelder for redningstjenesten: ansvarsprinsippet, samvirkeprinsippet, prinsippet om integrert tjeneste og koordineringsprinsippet. Det enkelte medlem skal holde seg orientert om relevant regelverk og retningslinjer som regulerer egen funksjon.

2.2. Medlemmene i redningsledelsen skal stille med de nødvendige fullmakter og være oppdatert innenfor sitt fagfelt med hensyn til hvilke ressurser som er tilgjengelige og som kan stilles til disposisjon. Det er spesielt viktig at medlemmet har god oversikt over sårbarheter i egen sektor og

kunnskap om mulige kompenserende tiltak i en knapphetssituasjon. Måten det enkelte medlemmet skal samhandle med sin etat/organisasjon på, både mellom og under hendelser, skal være avklart. Dette inkluderer også hvordan medlemmet kan utvide tildelte fullmakter på ved behov. Redningsledelsens medlemmer bør representere etatenes/organisasjonenes ledelsesnivå.

3. Redningsledelsens oppgaver mellom hendelser

3.1. En sentral oppgave for redningsledelsen er å bidra til utvikling av redningstjenesten. Redningsledelsens medlemmer skal arbeide for økt kunnskap og forståelse for redningstjenestens funksjon og behov innenfor eget ansvarsområde, samt dele kunnskap fra egen organisasjon med de øvrige aktørene i redningsledelsen og i redningstjenesten.

3.2. Videre har hver organisasjon og det enkelte medlemmet i redningsledelsen et selvstendig ansvar for å videreutvikle redningstjenesten innad i egen organisasjon – herunder påse at eget planverk og relevante dokumenter er oppdatert, vedlikeholdt og avstemt mot de øvrige samvirkepartners planverk og planverket til HRS. Dette ansvaret innebærer også å ha fokus på forhold som kan påvirke redningstjenesten når de utfører sitt daglige virke, samt sørge for at egen rolle og funksjon i redningsledelsen er godt kjent i egen etat/organisasjon. Medlemmene i redningsledelsen skal holde HRS orientert om forhold innenfor eget ansvarsområde som kan være av betydning for redningstjenesten.

3.3. Redningsledelsen skal møtes minst tre ganger i året (utenom hendelser). Møtene kan gjennomføres som fellesmøter mellom de to redningsledelsene ved HRS SN og HRS NN. Minst ett av møtene skal være felles.

3.4. Redningsledelsen skal delta på utvalgte øvelser ved HRS.

4. Redningsledelsens oppgaver under en hendelse

4.1. Når redningsledelsen er innkalt under en hendelse har den det overordnede ledelses- og koordineringsansvaret for håndtering av hendelsen. Redningsledelsen skal styrke vakthavende redningsleders evne til å lede og koordinere en pågående hendelse. Denne overordnede koordinerende funksjonen innebærer bl.a. å ha et overblikk, vurdere ressursbehov på kortere eller lengre sikt, avklare målsettinger, samt vurdere sannsynlige utviklingstrekk i hendelsen. Dette inkluderer vurderinger av verstefallsscenarioer og hvilke tiltak som må iverksettes for å møte disse. Der det er nødvendig og mulig, skal medlemmet innhente råd fra annet kvalifisert fagpersonell. Redningsledelsen kan kreve fremlagt forslag til løsninger på problemstillinger av betydning for hendelsen fra vakthavende redningsleder.

4.2. Politimesteren leder arbeidet i redningsledelsen og fordeler arbeidet. Politimesteren sørger for nødvendige orienteringer og oppsummering av status og meddeler redningsledelsens beslutninger til vakthavende redningsleder.

4.3. Under hendelser følger fagansvaret for ressursene linjen i den enkelte etat/organisasjon. HRS sin oppgave er å koordinere innsats fra disse ressursene. Medlemmet skal ved behov kunne ivareta en faglig kommunikasjon med ressurser fra sin organisasjon. Dette kan inkludere å holde oppdragsgiver orientert om forhold som kan kreve koordinerende innsats fra overordnede myndigheters side. Forhold knyttet til koordinering og ressursallokering skal imidlertid foregå gjennom vakthavende redningsleder eller den han/hun viser til.

4.4. Det enkelte medlem skal på oppfordring fra politimesteren kunne besvare henvendelser fra media som omhandler dennes fagfelt eller ressurs. Det enkelte medlem kan også uttale seg direkte, men må da koordinere dette med politimesteren.

4.5. Ved behov, utpeker det enkelte medlem i redningsledelsen rådgivere som kan bistå HRS med faglig spesialkompetanse under hendelser.

4.6. Selv om redningsledelsen ikke er innkalt, vil vakthavende redningsleder kunne innhente informasjon eller råd fra en eller flere av redningsledelsens medlemmer eller utpekte rådgivere. Etterfølgende beslutning treffes i slike tilfeller av vakthavende redningsleder. Slik rådslaging skal loggføres.

4.7. Redningsledelsens medlemmer skal uoppfordret ta kontakt med HRS dersom man får kunnskap om forhold av betydning for redningsberedskapen i Norge, eller håndtering av en konkret hendelse.

4.8. Redningsledelsen skal føre egen logg, og dette ivaretas av HRS sitt eget personell.

5. Varsling og innkalling under en hendelse

5.1. Alle medlemmene i redningsledelsen skal varsles når det oppstår hendelser som etter politimesterens vurdering vil kunne kreve redningsledelsens involvering. Behovet for å varsle redningsledelsen har sammenheng med hvilket nivå redningshendelsen tilhører.

5.2. Nivå 1 – redningsoppdrag

Dette er betegnelsen på en vanlig ulykke eller et redningsoppdrag. Oppdraget håndteres rutinemessig, og lokal redningssentral (LRS) eller HRS er ikke utfordret verken av hendelsens omfang eller kompleksitet på en slik måte at de må etablere ekstraordinær ledelse eller rekvirere ressurser utover de som normalt er på vakt eller er umiddelbart tilgjengelige i området. Dette er oppdrag som løses uten at redningsledelsen kalles inn. Enkelte medlemmer i ledelsen kan benyttes som rådgivere i hendelsen.

5.3. Nivå 2 – alvorlig hendelse

Begrepet benyttes ved redningsoppdrag der det kan være et høyt antall skadde, en kompleks evakueringssituasjon eller en hendelse som vil kreve bistand utover de lokale ressursene som finnes i et område. Dette er hendelser som normalt ikke utfordrer ressurs situasjonen nasjonalt. Som for nivå 1 kan det bli aktuelt å støtte seg til enkelte medlemmer av redningsledelsen ved HRS. Redningsledelsen informeres om hendelsen og politimesteren vurderer om redningsledelsen skal innkalles eller ikke.

5.4. Nivå 3 – katastrofe

En katastrofe forstås som en hendelse som er så stor at den vil kreve ressurser og innsats i et nasjonalt perspektiv. I faser av innsatsen vil det være knapphet på innsatspersonell, evakueringsressurser eller mulighet for definitiv behandling slik at liv kan gå tapt. Et høyt antall døde vil normalt også forstås som en katastrofe. Ved en katastrofealarm vil alle som har beredskapsoppgaver måtte forventes å mobilisere hele bredden av egne ressurser og kapasiteter som er relevante for hendelsen, og på ulike nivåer både identifisere behov og treffe tiltak ut fra eget ansvarsområde uten at man får til den koordineringen som er normal i en hverdagssituasjon. Ved en katastrofe skal redningsledelsen kalles inn.

5.5. Redningsledelsen innkalles under en hendelse dersom politimesteren, stedfortreder, eller minst to andre medlemmer i redningsledelsen krever det. Medlemmene skal uten opphold gjøre seg tilgjengelige for innsats og iverksette tiltak for å forsikre seg om at egen organisasjon mobiliseres i henhold til planverk. Alle innkalte skal delta, eventuelt ved vararepresentant. Det skal avklares om deltakelsen foregår fysisk eller digitalt.

5.6. Inntil politimesteren eller stedfortreder møter, svarer vakthavende redningsleder for denne. For det tilfelle ingen av dem kan møte, avgjør politimesteren hvem som møter i dennes sted.

5.7. Det forventes at medlemmene i redningsledelsen eller deres vararepresentanter er tilgjengelige på telefon eller andre kommunikasjonsmidler. Medlemmene skal også kunne koble seg opp på digitale møteplattformer innen rimelig tid. Dette er i utgangspunktet likeverdig med fysisk oppmøte. Ved behov skal medlemmene kunne stille fysisk ved HRS sine lokaler.

6. Redningsledelsens ansvar og beslutningsmyndighet

6.1. Det enkelte medlem møter i redningsledelsen både for den etat/organisasjon de er oppnevnt fra og med sin egen fagkompetanse. Som medlem er det viktig med en bevissthet rundt at man er en del av et ledelseskollegium. Dette gjelder uansett hendelsestype, også de hendelsene som faller utenom et medlems fagområde.

6.2. Ved uenighet om en beslutning i redningsledelsen oppfordres medlemmene til å bidra til at det oppnås enighet. Dersom enighet ikke oppnås, avgjør politimesteren.

6.3. Hvert medlem i redningsledelsen skal ha en vararepresentant.

Vararepresentanten må ha den nødvendige kompetanse og fullmakt til å kunne møte i stedet for det faste medlemmet. For å ha nødvendige forutsetninger for å fungere under en hendelse bør vararepresentanten delta jevnlig på øvelser og møter i redningsledelsen.

7. Sentrale grunnlagsdokumenter

7.1. Redningsledelsens medlemmer må settes seg inn i og ha god kunnskap om innholdet i følgende sentrale grunnlagsdokumenter (ikke uttømmende):

- Organisasjonsplan for redningstjenesten, fastsatt i kgl.res. av 6. desember 2019
- Hovedinstruks for Hovedredningssentralen, fastsatt av Justis- og beredskapsdepartementet.
- Instruks for politimester ved Hovedredningssentralen avdeling Sør Norge/Nord-Norge, fastsatt av Justis- og beredskapsdepartementet.
- International Convention on Maritime Search and Rescue (SAR)
- Håndbok for redningstjenesten (nivå 1)
- Nasjonal veileder for planverk og samvirke i redningstjenesten (nivå 2)
- HRS planverk

8. Rapportering

8.1. Redningsledelsen rapporterer til Krisestøtteenheten (KSE) i Justis- og beredskapsdepartementet under pågående hendelser.

8.2. Øvrig rapportering ivaretas av HRS som en del av styringsdialogen.

9. Annet

9.1. Dette mandatet erstatter mandat av 5. november 2015.